

стук О.О. офісюркесте
смі фазоні із проєктом рішен
себе С-О 17.11.2025

Міському голові
Василію СИДОРУ

Юридичний висновок
до проєкту рішення Славутської міської ради
«Про затвердження найменувань виконавчих органів Славутської міської ради»

На виконання вимог ст. 28 Регламенту Славутської міської ради VIII скликання (зі змінами), за результатами проведення юридичної експертизи проєкту рішення Славутської міської ради «Про затвердження найменувань виконавчих органів Славутської міської ради», поданого депутатом Славутської міської ради Петром СКИБОЮ (вхідний № 79/04-38 від 10.11.2025) встановлено наступне.

Твердження щодо порушення приписів статей 1, 5, 11, 54 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (далі по тексту - ЗУ № 280/97-ВР) в частині найменувань виконавчих органів ради не відповідає дійсності, а зазначені статті (на приведення у відповідність до яких покликаний проєкт рішення) не регулюють питання найменування виконавчих органів.

Зокрема, відповідно до ст. 1 ЗУ № 280/97-ВР, виконавчі органи рад - органи, які відповідно до Конституції України та цього Закону створюються сільськими, селищними, міськими, районними в містах (у разі їх створення) радами для здійснення виконавчих функцій і повноважень місцевого самоврядування у межах, визначених цим та іншими законами. Статтею 5 цього закону передбачено, що система місцевого самоврядування включає в т.ч. виконавчі органи сільської, селищної, міської ради.

Згідно зі ст. 11 ЗУ № 280/97-ВР, виконавчими органами сільських, селищних, міських, районних у містах (у разі їх створення) рад є їх виконавчі комітети, відділи, управління та інші створювані радами виконавчі органи; виконавчі органи сільських, селищних, міських, районних у містах рад є підконтрольними і підзвітними відповідним радам, а з питань здійснення делегованих їм повноважень органів виконавчої влади - також підконтрольними відповідним органам виконавчої влади.

Статтею 54 ЗУ № 280/97-ВР закріплено, що сільська, селищна, міська, районна у місті (у разі її створення) рада у межах затверджених нею структури і штатів може створювати відділи, управління та інші виконавчі органи для здійснення повноважень, що належать до ведення виконавчих органів сільських, селищних, міських рад. ...; відділи, управління та інші виконавчі органи ради є підзвітними і підконтрольними раді, яка їх утворила підпорядкованими її виконавчому комітету, сільському, селищному, міському голові, голові районної у місті ради; керівники відділів, управлінь та інших виконавчих органів ради призначаються на посаду і звільняються з посади сільським, селищним, міським головою районної у місті ради одноособово, а у випадках, передбачених законом, - з погодженням з відповідними органами виконавчої влади; положення про відділи, управління та інші виконавчі органи ради затверджуються відповідною радою.

Як слідує з практики, що склалась в Україні в сфері організації місцевого самоврядування, виконавчі органи ради функціонують як юридичні особи, наприклад, управління освіти, соціального захисту, виконавчий комітет, так і структурні підрозділи в складі без статусу юридичної особи.

З 30.08.2025 - дня набрання чинності змінами до ст. 16 ЗУ № 280/97-ВР, внесеними на підставі Закону України «Про засади державної політики національної пам'яті Українського народу» (далі - Закон № 4579-ІХ від 21.08.2025), запроваджено вимоги до найменування органів місцевого самоврядування — юридичних осіб. Так, відповідно до абз. 5 ч. 10 даної статті, найменування виконавчого органу сільської, селищної, міської, районної у місті ради (у разі її створення) як юридичної особи публічного права складається з відповідної загальної назви органу (виконавчий комітет, відділ, управління, інші

14 11 25
840/04-33

створювані радами виконавчі органи), сфери або галузі діяльності такого виконавчого органу (крім виконавчого комітету) та найменування відповідного представницького органу місцевого самоврядування у родовому відмінку.

В свою чергу, поданим проектом рішення передбачено:

- затвердити найменування виконавчих органів Славутської міської ради (як юридичних осіб так і структурних підрозділів без статусу юридичної особи, що перебувають в структурі виконавчого комітету, замінивши у всіх випадках слова «Виконавчого комітету Славутської міської ради» на слова «Славутської міської ради»);

- доручити міському голові організувати роботу з розробки положень про перейменовані виконавчі органи Славутської міської ради та подати їх на затвердження ради.

При цьому, запропонований проект рішення не відображає в повній мірі законодавчі вимоги та не може бути реалізований у запропонованій редакції включаючи проведення державної реєстрації зміни найменування юридичних осіб з огляду на наступне.

Так, 21 відділ та управління з 26, передбачених проектом рішення до перейменування, є структурними підрозділами в структурі Виконавчого комітету Славутської міської ради. Заміна в їх назві приналежності з «Виконавчого комітету Славутської міської ради» на «Славутської міської ради» без внесення відповідних змін до структури суперечить встановленому порядку їх формування і функціонування та правовій природі і статусу цих структурних підрозділів, оскільки в такий спосіб відображено їх приналежність до юридичної особи в структуру яких вони входять. Запропонована редакція проекту рішення породжує правову невизначеність, оскільки не можливо встановити конкретні правові наслідки, які ставить на меті його автор: виведення структурних підрозділів зі структури юридичної особи - Виконавчого комітету Славутської міської ради та введення їх в структуру Славутської міської ради чи все ж вони залишаються в структурі виконавчого комітету, тоді не послідовним є зміна їх приналежності в найменуванні таких підрозділів.

В першому випадку, законодавство не забороняє утворення виконавчих органів в структурі міської ради, однак реалізація такого підходу потягне за собою комплекс організаційно-правових заходів: визначення нової моделі підпорядкування, проведення змін до структури як виконавчого комітету так і власне міської ради, здійснення відповідних реєстраційних дій в ЄДР, узгодження питань фінансово характеру, затвердження штатних розписів, врегулювання трудових правовідносин тощо. Вказані аспекти не враховані у проекті рішення, що унеможливило його реалізацію.

За таких обставин, доручення міському голові розробити положення про відповідні структурні підрозділи не відповідає процедурі: нова редакція положення про структурний підрозділ органу місцевого самоврядування готується після визначення радою органу в структурі якого він перебуває, а не навпаки. Прийняття рішення без паралельних змін до структури виконавчих органів ради, без затвердження положень у новій редакції, як обов'язкової передумови проведення державної реєстрації змін, робить таке рішення формальним і таким, що не створює правового наслідку.

В другому випадку, є неприпустимим перейменування структурних підрозділів у спосіб, який створює враження, що вони є відокремленими самостійними виконавчими органами ради (юридичними особами) або вказує на хибне перебування в структурі іншого органу місцевого самоврядування (не в структурі виконкому, а в структурі міської ради), оскільки це спотворює їх статус і може призвести до колізій у кадрових, фінансових, управлінських та розпорядчих процедурах.

Таким чином, у запропонованому вигляді проект рішення не визначає чітких юридичних наслідків, не містить механізмів реалізації та створює правову невизначеність у статусі таких виконавчих органів. У разі його прийняття рішення є неможливим проведення державної реєстрації вказаних змін, внутрішні управлінські документи не відповідатимуть одне одному, що становить загрозу порушення принципів законності та організаційної визначеності.

Крім того, як слідує з правової практики, у разі потреби зміни або приведення у відповідність найменування попередньо створеної юридичної особи, в т.ч. публічного права, коректним правовим механізмом є їх перейменування, а не затвердження найменування.

Враховуючи викладене, проєкт рішення у поданій редакції є таким, що не відповідає вимогам чинного законодавства, потребує доопрацювання з урахуванням правових, організаційних та кадрових наслідків, визначення статусу виконавчого органу ради, забезпечення відповідності реєстраційним процедурам.

14.11.2025

Начальник юридичного відділу
СУКОВА Тетяна